

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ЦЕНТРА ЗА УКЛАЊАЊЕ МИНА
У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
ЗА 2009. ГОДИНУ**

Број: 01-03-06-16-1-876/10

Сарајево, мај 2010. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	5
1.	Увод	5
2.	Поступање по ранијим препорукама	6
3.	Систем интерних контрола	6
4.	Буџет	8
III	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	9

Прилози:

Табела 1. Анализа одобреног и извршеног буџета за 2009. год.	10
---	-----------

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Основ за ревизију

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Центра за уклањање мина у Босни и Херцеговини** (у даљњем тексту: ВНМАС) и усклађености пословања са важећом законском регулативом за годину која се завршава на дан 31. децембра 2009. године.

Одговорност руководства

Руководство ВНМАС је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања тј. Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ, број 33/07) и Правилником о рачуноводству буџета институција БиХ (број 01-Ст4-16-1810/05). Ова одговорност обухвата: успостављање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствене процјене које су разумне у датим околностима. Руководство је такође одговорно за усклађеност пословања ВНМАС са важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 12/06), INTOSAI ревизијским стандардима (Службени гласник БиХ, број 5/01) и Међународним стандардима ревизије (ISA). Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе, те да је пословање усклађено са важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о усклађености пословања и о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима. Приликом процјене ризика ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за мишљење ревизора.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји ВНМАС приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза на дан 31. децембра 2009. године, резултате пословања и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан и у складу су са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Финансијско пословање ВНМАС у току 2009. године било је у свим материјално значајним аспектима усклађено са важећом законском регулативом.

Истицање предмета

Не изражавајући резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на недовољну ефикасност у функционисању система интерних контрола како је то описано у тачци 3. Извјештаја.

Сарајево, 26.05.2010. године

Замјеник генералног ревизора

Џевад Некић

Генерални ревизор

Миленко Шего

II НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

1. Увод

У сврху извршења дугорочног задатка деминирања у Босни и Херцеговини, у саставу Министарства цивилних послова и комуникација, основана је Комисија за деминирање у Босни и Херцеговини која за свој рад одговара овом министарству. Комисија се састоји од три члана које посебном одлуком именује Савјет министара БиХ.

Савјет министара БиХ је сходно одредбама Закона о деминирању у Босни и Херцеговини¹ донијело Одлуку о оснивању Центра за уклањање мина у Босни и Херцеговини², као стручне службе Комисије за деминирање у Босни и Херцеговини. Према одредбама наведене Одлуке ВНМАС је надлежан за:

- 1) ВНМАС у име Комисије обавља слиједеће задатке:
 - одржава и води централну базу података о минским пољима и капацитете за мапе;
 - предлаже техничке и безбједносне стандарде као и стандарде квалитета обављеног посла за операције деминирања и предлаже сертификате за одобрење Комисији;
 - прегледа доказе о квалификованости међународних и домаћих фирми за деминирање за њихову акредитацију, коју одобрава Комисија;
 - предлаже стандарде за обуку коју одобрава Комисија, те прати и извјештава о њиховом провођењу;
 - припрема приједлоге за рад на деминирању подручја која су на међуентитетској линији разграничења, које одобрава Комисија;
 - припрема планове рада и буџете за своје активности, као и извјештаје и обрачуна, које одобрава Комисија и након тога их доставља Одбору донатора;
 - обавља и друге послове у складу са Законом о деминирању у Босни и Херцеговини.
- 2) ВНМАС путем канцеларија у Бања Луци и Сарајеву обавља слиједеће задатке:
 - води операције упознавања са минама, обиљежавање мина, извиђања и уклањања мина (у складу са техничким стандардима одобреним од Комисије и кориштећи се постојећом цивилном експертизом у структурама унутар ентитетских влада);
 - обезбјеђује податке за централну базу података о минским пољима;
 - координише активности на деминирању са другим оперативним агенцијама, водећи рачуна да се оне баве одобреним приоритетима и да раде у складу са одобреним стандардима;
 - припрема приједлоге приоритета за операције деминирања и издаје радне задатке у току операција деминирања; врши инспекцију, те, након завршетка задатка, врши анализу контроле квалитета и предлаже издавање сертификата о извршеној контроли квалитета очишћених површина;
 - предлаже листу приоритетних задатака влади ентитета;
 - припремати планове рада, буџет, извјештаје и обрачуна за презентацију влади ентитета, ВНМАС-у, Комисији и Одбору донатора;

¹ Службени гласник БиХ, број 5/02

² Службени гласник БиХ, број 15/02

- обавља и друге задатке у складу са Законом о деминирању у Босни и Херцеговини.

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине извршила је финансијску ревизију за 2008. годину у ВНАС-у и изразила позитивно мишљење на финансијске извјештаје и законитост пословања.

Поред исказаног мишљења сматрали смо потребним да предложимо одређене препоруке за успоставу ефикаснијег система интерних контрола. Освртом на препоруке дате у ревизорском извјештају, те увидом у предузете активности утврдили смо сљедеће:

Реализоване препоруке:

- У току 2009. године нису вршене исплате накнада запосленицима за благоданске поклоне.

Препоруке чија је реализација у току:

- И поред подузетих одређених активности и даље није успостављен ефикасан систем интерних контрола над издацима за одржавање возила, нити при провођењу процедура прописаних за поступке јавних набавки.

3. Систем интерних контрола

Одговорност за успостављање и примјену система интерних контрола³ је на руководству ВНАС-а. ВНАС-ом руководи директор, а именује га Савјет министара БиХ на приједлог Комисије.

Ревизијом појединих позиција расхода утврђени су недостаци у систему интерних контрола који би убудуће могли имати утицај на реланост и истинитост финансијских извјештаја, те је с тога неопходно дефинисати контролне поступке и успоставити контролне механизме за ефикасно управљање буџетом одобреним средствима. Везано за напријед наведено утврдили смо сљедеће:

Интерним Правилником о платама и накнадама државних службеника и запосленика су прописане плате и накнаде за руководеће и друге државне службенике и запосленике у Центру за уклањање мина у Босни и Херцеговини. Током ревизије констатовали смо да је на основу Одлуке Савјета министара БиХ⁴ из 2009. године, а у координацији са Министарством цивилних послова и Министарством финансија и трезора извршена исплата додатка на плату у висини 50% на основну плату за ефективно радно вријеме запосленицима који су ангажовани на инспекторским деминерским и пословима деминерског извиђања. Поменута Одлука садржи члан о ретроактивној примјени одредби исте за период од 01.07. до 31.12.2008. године. Извршена је процјена потребних финансијских средстава за период 07-12/2008. године у нето износу од 73.999 КМ и за период 01-

³ MRevS 315, тачка 4. (ц): Интерна контрола – поступак који су обликовали и ставили на снагу они који су задужени за управљање, менаџмент и остало особље како би се осигурало разумно увјерење о постизању циљева пословног субјекта у вези с поузданим финансијским извјештавањем, ефикасним и успјешним пословањем и удовољавањем примјењивих закона и регулатива. Појам "контроле" односи се на сваки аспект једне или више компоненти интерне контроле.

⁴ Службени гласник БиХ, број 22/09

04/2009. године у нето износу од 23.194 КМ. Обрачун и исплата је извршена уз плату за април 2009. године, а потом је вршена редовна исплата ових додатака на основу евиденције о ефективном времену проведеном у обављању дужности. Евиденција се доставља уз редовне шихтне листе за текући мјесец. У складу са чланом 6. Одлуке Савјета министара БиХ о утврђивању додатка на плату, директор ВНАС је донио рјешење о именовању Комисије, чији је задатак периодична контрола примјене одредаба Одлуке. Комисија је извршила контролу обрачуна додатка, за период 01.07.2008. године до 31.12.2009. године, на темељу које је сачињен извјештај са прецизним запажањима и приједлозима за отклањање уочених неправилности, на основу којих је и извршен поврат погрешно обрачунатог додатка у укупном износу од 7.983 КМ.

Препоручујемо да се успостави ефикасан систем интерних контрола у дијелу обрачуна и исплате припадајућег додатка на плату, за ефективно вријеме проведено на инспекторским деминерским и пословима деминерског извиђања у циљу поузданог евидентирања и плаћања ових издатака у периоду на који се односе, у складу са принципом модификованог настанка догађаја дефинисаног одредбама Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине⁵.

Према Правилнику о платама и накнадама државних службеника и запосленика у ВНАС-у, у дијелу који се односи на благајничко пословање, дефинисана је исплата аконтација и трошкова службених путовања. Ревизијом су обухваћени налози за службена путовања у земљи. Примјеђено је да се у неким случајевима прилажу рачуни за смјештај–ноћење који не представљају адекватну основу за признавање насталог издатка (нпр. рачун исписан руком на парагон блоку, без одговарајућих исјечака из фискалне или регистар касе, дневне карте за паркирање и сл.), као и да се у структуру времена проведеног на службеном путу укључује и вријеме за одређене активности које по природи нису пословног карактера.

Препоручујемо да се унаприједи систем интерних контрола у дијелу провођења формалне и суштинске контроле приложене документације уз путне налоге, те обрачунате структуре ефективног времена проведеног на службеном путовању, а у циљу одобравања само одговарајуће документације и ефективног времена проведеног на службеном путу са сврхом извршења планираних пословних активности.

Ревизијом трошкова насталих на основу издатака оправке и одржавања возила констатовали смо да ВНАС уредно води евиденцију о употреби, оправци и одржавању возила. Међутим, анализом евидентираних трошкова по регионалним центрима, примјећене су, несразмјере у учешћу појединих центара у укупним трошковима у односу на број возила који су на располагању тим центрима. Мишљења смо да систем интерних контрола, као и постојећу базу података, треба у континуитету надограђивати, посебно узимајући у обзир организациону структуру институције и дисперзију возног парка од 91 возила. Сматрамо да је неопходно у циљу рационализације и ефикасности употребе возила преиспитати оправданост постојећег возног парка с обзиром на број запослених у институцији и радне задатке.

Неопходно је успоставити ефикаснију контролу трошкова који се вежу за службена возила (оправке, сервиси, итд.) и преиспитати оправданост постојећег возног парка, а у циљу рационализације и ефикасности трошења буџетских средстава.

⁵ Службени гласник БиХ, број: 61/04, 49/09

Такође, смо констатовали да је ВНМАС у 2009. године, кренуо у процедуру избора најповољнијег добављача за услуге одржавања возила, подјелом поступка на три локалитета Тузла, Сарајево и Бања Лука. На основу истог извршено је закључивање уговора са најповољнијим добављачима за локације Тузла и Сарајево, а до избора најповољнијег добављача за подручје Бања Луке није дошло због приговора другостепеном органу на процес избора најповољнијег добављача. Другостепени орган, Канцеларија за разматрање жалби, предметни поступак, на основу приговора једног добављача, враћала је на поновно разматрање четири пута. По посљедњем рјешењу за враћање предмета на поновно поступање ВНМАС је покренуо управни спор пред Судом Босне и Херцеговине. Обзиром да је потреба за услугама одржавања возила неминовна, сугеришемо уговорном органу, да изврши консултације са Агенцијом за јавне набавке у вези даљег поступања по наведеној проблематици.

Ревизијом процеса набавки услуга смјештаја за потребе одржавања обуке запослених у ВНМАС-у (реализовано 34.000 КМ) уочени су одређени недостаци. Уговорни орган је поступак избора најповољнијег добављача извршио на основу конкурентског поступка подјелом на два лота. Предметом набавке дефинисане су, вриједносно и количински, потребе за услугама смјештаја. Међутим обрасцем за исказивање цијена је наведено изражавање јединичних цијена (једнокреветна соба, двокреветна соба, боравишна такса), а на основу којих је и извршена евалуација понуда, не узимајући у обзир потребне количине. Уговорни орган је био дужан да обезбједи идентификовање најбоље понуде, за укупно тражени обим услуга, а која се реално није могла дефинисати на основу јединичних цијена. Као посљедица оваквог бодовања је закључење уговора са најповољнијим добављачима у укупним вриједностима дефинисаним захтјевом за достављање понуда.

Препоручујемо ВНМАС-у да јасним и прецизним дефинисањем услова за одабир и оцјену најповољнијег добављача обезбједи најефикаснији начин коришћења јавних средстава, како је то дефинисано одредбама Закона о јавним набавкама БиХ⁶.

4. Буџет

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2009. годину одобрена су средства за ВНМАС у укупном износу од 8.845.000 КМ. Мјерама уштеда у буџету институција Босне и Херцеговине, у току 2009. године, одобрени буџет је умањен за 373.600 КМ. На основу одлуке Министарства финансија и трезора, извршено је реструктурисање расхода у оквиру укупно одобрених издатака у износу од 111.900 КМ. У финансијском извјештају/Преглед расхода из буџета по економским категоријама за период извјештавања 01.01. - 31.12.2009. године ВНМАС је исказао расположива донаторска средства у износу од 180.789 КМ.

ВНМАС је исказао извршење буџета у износу од 7.287.955 КМ што је, у односу на расположива средства мање за 1.364.234 КМ или за 16%.

Структура одобреног и извршеног буџета по врсти расхода приказана је у Табели 1 у прилогу Извјештаја.

⁶ Службени гласник БиХ, број: 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09

Програм рада и извјештај о раду

Према важећим прописима надзор над радом ВНМАС-а врши Комисија за деминирање у БиХ, па сходно томе, програм рада и извјештај о раду ВНМАС доставља Комисији. У достављеном извјештају презентоване су детаљне информације о степену и/или фази реализације за сваки од програмских задатака.

III КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

ВНМАС-у је уручен Нацрт извјештаја о ревизији за 2009. годину ради достављања коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од 15 дана, ВНМАС је доставио коментаре на налазе наведене у Нацрту извјештаја о ревизији који се односе на тачку 2. и 3.

Достављени коментари, по нашој процјени, не садрже нове чињенице које би утицале на измјену налаза садржаних у Нацрту извјештаја о ревизији. ВНМАС-у је достављен одговор и по том основу овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији.

Ревизиони тим:

Мирсада Сијамић, виши ревизор

Наташа Павловић, ревизор

Нада Лацо, ревизор

Анализа одобреног и извршеног буџета за 2009. годину

Табела 1.

Ред. број	Врста расхода	Одобрен и буџет по закону	Корекције - мјере уштеде по захтјеву ММФ	Реструктурисање и текућа резерва	Укупно буџет (3+4+5)	Извршење буџета	Разлика (6-7)	% (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Текући издаци	8.195.000	-373.600	0	7.821.400	6.604.638	1.216.762	84
1.	Плате запослених	4.734.000	-165.690		4.568.310	4.162.807	405.503	91
2.	Накнаде трошкова запослених	1.162.000	-92.960		1.069.040	761.854	307.186	71
3.	Путни трошкови	90.000		15.000	105.000	66.908	38.092	64
4.	Издаци телефонских и поштанске услуга	144.000		17.500	161.500	142.403	19.097	88
5.	Издаци за енергију и ком. услуге	115.000		-9.500	105.500	104.847	653	99
6.	Набавка материјала	449.000	-45.000	-50.500	353.500	225.255	128.245	64
7.	Издаци за услуге превоза и горива	478.000	-35.000	-25.000	418.000	263.663	154.337	63
8.	Изнајмљивање имовине и опреме	325.000		73.000	398.000	396.719	1.281	100
9.	Издаци за текуће одржавање	367.000	-30.000	-20.950	316.050	186.115	129.935	59
10.	Издаци за осигурање	186.000		6.400	192.400	178.439	13.961	93
11.	Уговорене и друге услуге	145.000	-4.950	-5.950	134.100	115.628	18.472	86
II	Капитални издаци	650.000	0	0	650.000	614.473	35.527	95
1.	Набавка земљишта							
2.	Набавка грађевина							
3.	Набавка опреме	650.000			650.000	614.473	35.527	95
4.	Набавка осталих сталних средстава							
5.	Реконструкција и инвес. одрж.							
III	Текући грантови	0	0	0	0	0	0	0
1.								
2.								
IV	Укупан буџет	8.845.000	-373.600	0	8.471.400	7.219.111	1.252.289	85
V	Донације	0	0	180.789	180.789	68.844	111.945	38
1.	UNDP			34.488	34.488	34.488		100
2.	UNICEF			23.479	23.479	23.479		100
3.	NATO HQ			10.877	10.877	10.877		100
4.	ЈАПАН			111.945	111.945		111.945	0
VI	Укупан буџет са донацијама	8.845.000	-373.600	180.789	8.652.189	7.287.955	1.364.234	84
VII	Број запослених	189			189	187	2	99